

**Beïnvloedt Gentle Teaching Vaardigheden van Begeleiders en
Companionship en Angst bij Verstandelijk Beperkte Cliënten?**

Does Gentle Teaching have Effect on Skills of Caregivers and
Companionship and Anxiety of Intellectual Disabled Clients?

Miriam Kocken

Eerste begeleider : dr. T. Houtmans

Tweede begeleider: dr. M. Nijkamp

Datum: 12 augustus 2010

Faculteit Psychologie

Afstudeerrichting Gezondheidspsychologie

Open Universiteit Nederland

Inhoudsopgave	Pagina
Samenvatting	2
Summary	4
1 Inleiding	6
1.1 Gentle Teaching	10
1.2 Onderzoek naar Gentle Teaching	16
1.3 Onderzoeksmodel	19
2 Methode	25
2.1 Onderzoeksgroep	25
2.2 Meetinstrumenten	26
2.3 Procedure	28
2.4 Analyse	29
3 Resultaten	30
3.1 Verschillen tussen condities	31
3.2 Samenhang	32
4 Discussie	35
4.1 Conclusie	35
Literatuur	41
Bijlage 1 Vragenlijst Werkwijze begeleiders	
Bijlage 2 Vragenlijst Companionship	
Bijlage 3 Vragenlijst GAS-ID	
Bijlage 4 Begeleidende brief	

Beïnvloedt Gentle Teaching Vaardigheden van Begeleiders en Companionship en Angst bij Verstandelijk Beperkte Cliënten?

Miriam Kocken

Samenvatting

Achtergrond

Agressie onder cliënten met een verstandelijke beperking kan veroorzaakt worden door angst. Een van de manieren om angst af te laten nemen is cliënten een veilige omgeving te laten ervaren. Uit een aantal onderzoeken komt naar voren dat Gentle Teaching een methode is om aan begeleiders te leren een veilige omgeving te creëren. De vraag is welke invloed deze methode heeft op angst bij cliënten met een verstandelijke beperking en op vaardigheden van begeleiders.

Doel

Het doel van dit onderzoek is te bepalen in welke mate Gentle Teaching invloed heeft op vaardigheden van begeleiders enerzijds en companionship en drie dimensies van angst bij cliënten met een verstandelijke beperking anderzijds.

Deelnemers, procedure, onderzoeksontwerp

Bij Gemiva-SVG, een instelling die cliënten met een verstandelijke beperking ondersteunt, hebben 30 begeleiders door middel van vragenlijsten gegevens over zichzelf en 120 cliënten verstrekt. De gemiddelde leeftijd van de cliënten was 38.7 jaar. De deelnemers waren verdeeld over drie groepen, groep 1, die niet met Gentle Teaching werkt, groep 2, die drie maanden met Gentle Teaching werkt en groep 3, die een jaar met Gentle Teaching werkt. Het tijdstip van meting was drie maanden na de Gentle Teaching training van groep 2 (een jaar na de training van groep 3).

Meetinstrumenten

De vaardigheden van begeleiders en de mate van companionship bij cliënten werden gemeten met de vragenlijsten Werkwijze begeleiders en Companionship. Hierin waren de aspecten uit de Gentle Teaching methode, genoemd door Van de Siepkamp (2005), opgenomen.

De drie dimensies van angst bij cliënten werden gemeten met een vertaling van de Glasgow Anxiety Scale for People with an Intellectual Disability (GAS-ID) (Mindham & Espie, 2003).

Resultaten

Wat betreft vaardigheden scoorde groep 3 hoger dan groep 2. Er werden geen verschillen tussen de drie groepen gevonden voor companionship. Wat angst betreft was er een verschil in de scores op twee dimensies: groep 3 scoorde lager op zorgen en fysiologische symptomen van angst dan groep 1. Daarnaast werd in groep 1 een negatieve samenhang aangetoond tussen companionship en twee dimensies van angst, in groep 2 tussen companionship en één dimensie van angst en in groep 3 tussen companionship en alle drie de dimensies van angst. De samenhang tussen deze variabelen was in groep 3 niet significant sterker dan in groep 1 en 2.

Conclusie

Bij dit onderzoek is gebruik gemaakt van een cross-sectioneel design waardoor er geen causale verbanden kunnen worden aangetoond. Wanneer er vanuit wordt gegaan dat de drie onderzoeksgroepen een jaar geleden (voordat groep 3 de training kreeg) alle drie dezelfde scores vertoonden op de genoemde variabelen, dan heeft Gentle Teaching invloed gehad op zowel vaardigheden van begeleiders als angst bij cliënten. Aanbevolen wordt een longitudinaal vervolgonderzoek te doen waarbij de invloed van Gentle Teaching nog beter aangetoond kan worden.

Keywords: Gentle Teaching, companionship, angst, agressie, gedragsmodificatie, non-aversieve benadering

What Effect does Gentle Teaching have on Skills of Caregivers and Companionship and Anxiety of Intellectual Disabled Clients?

Summary

Background

Aggression among clients with an intellectual disability can be caused by anxiety. A way to diminish anxiety is to let clients experience a safe environment. Research showed that caregivers can learn to create a safe environment with help of the Gentle Teaching method. The question is which effect this method has on anxiety of intellectual disabled clients and on the skills of caregivers.

Aim

The aim of this study is to determine to what extent Gentle Teaching has an effect on, on the one hand, the skills of caregivers and, on the other hand, on companionship and three dimensions of anxiety of intellectual disabled clients.

Participants, procedure, design

At Gemiva-SVG, an institution which supports intellectual disabled clients, 30 caregivers supplied data concerning themselves and 120 clients, by means of questionnaires. The mean age of the clients was 38.7 years. The participants had been divided in three groups, group 1, which did not work with the Gentle Teaching method, group 2, which worked three months with the Gentle Teaching method and group 3, which worked a year with the Gentle Teaching method. The questionnaires were distributed three months after a Gentle Teaching-training of group 2 and a year after a Gentle Teaching-training of group 3.

Measures

The skills of caregivers and the degree of companionship of clients was measured with the questionnaires *Werkwijze begeleiders* and *Companionship*. These questionnaires consisted of the aspects of the Gentle Teaching method, as defined by Van de Siepkamp (2005).

The three dimensions of anxiety were measured with a Dutch translation of the Glasgow Anxiety Scale for People with an Intellectual Disability (GAS-ID) (Mindham & Espie, 2003).

Results

Group 3 scored higher on skills of caregivers than group 2. For companionship there were no differences between the three groups. For two dimensions of anxiety there was a significant difference: group 3 scored lower on worries and physiological symptoms of anxiety compared to group 1. Moreover, group 1 showed a negative correlation between companionship and two dimensions of fear, group 2 showed a negative correlation between companionship and one dimension of anxiety and group 3 showed a negative correlation between companionship and all three dimensions of anxiety. The correlations between these variables were not significantly stronger in group 3 than in group 1 and 2.

Conclusion

This study is a cross-sectional study and therefore no causal relationships can be detected. Based on the assumption that the three groups showed the same scores on the abovementioned variables a year ago (before group 3 was trained), Gentle Teaching has had an effect on the skills of caregivers and anxiety of clients. A longitudinal follow-up study to prove causal connections of the effect of Gentle Teaching, is recommended.

Keywords: Gentle Teaching, anxiety, aggression, behavior modification, non-aversive approach